

Dkt. Robert A. Peterson, Kanisa na Mambo ya Mwisho, Kipindi cha 1, Hadithi ya Biblia na Vifungu Muhimu

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Mafundisho ya Kanisa na Mambo ya Mwisho. Huu ni kipindi cha 1, Hadithi ya Biblia na Vifungu Muhimu.

Karibu kwenye mihadhara yetu kuhusu eklesiolojia na eskatolojia, yaani mafundisho ya kanisa na mambo ya mwisho.

Mimi ni Robert Peterson, profesa mstaafu wa theolojia ya kimfumo katika seminari mbili za kiinjili, kwa sasa nimestaafu lakini ninahariri na kuandika nusu saa na ninahudumu kama mchungaji msaidizi katika Kanisa la Covenant of Grace huko St. Charles, Missouri.

Tafadhali omba nami. Baba, asante kwa neno lako na mafundisho yake. Tupe hekima, na ufanye kazi kupitia neno lako ili kutufahamisha lakini pia kutubadilisha zaidi katika sura ya mwanao. Tunaomba katika jina lake takatifu, amina.

Mafundisho ya mambo ya mwisho ni sehemu ya pili ya kozi hii, mafundisho ya muhtasari wa kanisa. Tutaanza na hadithi ya kibiblia, ambayo ni mahali pazuri pa kuanzia kwa sababu theolojia inapaswa kutegemea ufafanuzi, na ufafanuzi lazima uwekewe katika muktadha wa hadithi ya Biblia, kwa hivyo hadithi ya kibiblia nambari moja.

Pili, baadhi ya vifungu muhimu katika Agano zote mbili vinahusu watu wa Mungu. Sitaingia katika vita kuhusu kama tunapaswa kuwaita watu wa Mungu katika Agano la Kale kanisa. Kwa njia fulani, tunapaswa.

Kuna watu mmoja wa Mungu katika Biblia nzima. Kwa njia nyingine, bila shaka, kuna ujipya katika kanisa la Agano Jipya, kwa hivyo nitawaita tu watu wa Mungu katika Agano la Kale. Tutaangalia baadhi ya vifungu muhimu katika Agano zote mbili na kisha picha za kibiblia za kanisa.

Tena, msisitizo wa kitheolojia wa kibiblia, watu wa Mungu, hekalu la Roho Mtakatifu, bibi arusi wa Kristo, mwili wa Kristo, na kadhalika. Picha hizo zinastahili kuzingatiwa. Kisha, kanisa katika Agano la Kale, matibabu mapana zaidi kulingana na utafiti niliufanya hivi majuzi.

Watu wa Mungu katika Agano la Kale, niseme, wawe sawa na kile nilichosema. Theolojia ya kihistoria. Mfumo unategemea ufafanuzi na theolojia ya kibiblia, ambayo husimama katika mstari ulionyooka na kuelekeza kwenye mfumo lakini si katika mstari ulionyooka, lakini muhimu ili kufanya utaratibu mzuri ni kuangalia historia ya mafundisho, jinsi kanisa limeelewa kile ambacho Biblia inafundisha, na tunataka kufanya theolojia ya kihistoria ya eklesiolojia, theolojia ya kihistoria ya kanisa, tukigusa tu mambo muhimu, ambayo hata hivyo yatatufanya tufikirie kwa njia tofauti kuhusu mahali ambapo misemo fulani muhimu ilitoka, njia za kuzungumzia kanisa, msisitizo tofauti wa kibiblia na kitheolojia ambao uliangaziwa katika vipindi tofauti na kadhalika, madai ya Wakatoliki wa Kirumi, na kuendelea.

Kisha, maelezo mafupi kuhusu kanisa na makanisa, tukijifunza jinsi neno kanisa linavyotumika na makanisa, maneno kanisa na makanisa yanavyotumika katika Agano Jipya, kuhusu ushirika wa watu binafsi wa mahali, kuhusu makanisa ya mjini kote, kuhusu makanisa katika majimbo ya Kirumi, makanisa yote katika jimbo fulani yanaweza kuitwa kanisa, na kisha katika Matendo 15 katika Baraza la Yerusalemu, kanisa la kiekumeni linaitwa kanisa. Kwa hivyo, kuna mwendelezo katika matumizi hayo ya neno kanisa. Kisha, sifa za kihistoria za kanisa.

Kanisa ni kanisa moja takatifu, la Kikatoliki, ambalo ni la ulimwengu wote, na la kitume. Linatoka katika moja ya imani za awali za kanisa na limekuwa ishara ya kihistoria, likituelekeza kwenye mwelekeo wenye matunda mengi kuhusu mafundisho ya Biblia kuhusu kanisa. Sifa zake ni za kipatristi.

Alama za kanisa ni za mageuzi, na warekebishaji walikuwa, walijenga juu ya sifa, walikubali sifa za kanisa, na walikosoa jinsi Roma ilivyoshughulikia baadhi ya mambo hayo, lakini waliongeza alama kwa sababu walikuwa na hali mpya na kwamba walipaswa kujaribu kutofautisha ya kweli na ya uongo. Unafanyaje hivyo? Walisisitiza alama tatu za kanisa: kuhubiri neno ipasavyo, usimamizi sahihi wa sakramenti au maagizo ya kanisa, na utekelezaji mwaminifu wa nidhamu ya kanisa. Tutazungumzia kuhusu alama hizo.

Kutokana na hilo, tutakuwa na nafasi ya kujitenga na kanisa. Ni lini Wakristo wanapaswa kujitenga na kanisa? Tunatathminiye ukweli na makosa? Tofauti ni ipi kati ya uzushi, uasi, na mgawanyiko? Je, sote hatuna makosa? Je, baadhi ya makosa ni muhimu zaidi kuliko mengine? Je, kuna kitu kama kosa la kimfumo, kosa la mfumo mzima au la kimfumo? Na ikiwa ni hivyo, hakika kuna, basi ikiwa Wakristo, waumini wa kweli katika Kristo, huwaona Wakristo wengine kama wenye hatia ya kosa la kimfumo, ambalo sisi hakika tunalo, je, hilo ni sawa na uzushi? Je, tunapaswa kuwaita wale ambao hawakubaliani nasi, hata kwa njia za kimfumo, wazushi? Je, hilo ni la kibiblia? Tutashughulikia baadhi ya masuala hayo, na pamoja na hayo, kuhusu mada ya kujitenga na kanisa, tutajadili kazi ya wachungaji ni nini kulingana na baadhi ya mambo haya. Kwa kuzingatia makosa, mafundisho ya uongo, na mgawanyiko, wazushi ni nini? Kazi ya mchungaji ni nini? Hiyo inafanyaje kazi? Je, miongozo ni ipi?

Kisha tutashughulikia maagizo ya kanisa kwa sababu yaliambiwa na Mungu katika Agano la Kale, na Kristo katika Agano Jipya.

Katika Ubatizo Mpya, tuna mbili, ubatizo na Meza ya Bwana, na tutazishughulikia kwa njia mbalimbali kwa mtazamo tofauti na maana za kibiblia za ubatizo na Meza ya Bwana. Katika utawala wa kanisa, kuna mitazamo kadhaa tofauti ya msingi ambayo inaakisiwa katika miili na madhehebu tofauti ya kanisa. Hiyo inatoka wapi? Hiyo inaonekanaje, utawala wa kanisa? Kisha tutahitimisha mafundisho ya kanisa kwa kuangalia baadhi ya mafundisho ya msingi na kisha huduma ya kanisa. Kanisa linapaswa kufanya nini? Ni mambo gani muhimu zaidi ya maisha ya kanisa, tena, kulingana na maandiko? Kwa hivyo, tunaanza na kanisa katika hadithi ya kibiblia.

Watu wa Mungu huanza na Adamu na Hawa. Ninajikuta nikiwa si mkweli. Mimi si mtu wa kubishana kwamba kanisa liko katika Agano la Kale, isipokuwa kwa hilo ikiwa unamaanisha sisemi kwamba kanisa la Agano Jipya liko katika Agano la Kale.

Ukimaanisha watu wa Mungu wako katika Agano la Kale, ndivyo hasa ninavyoamaanisha, lakini najikuta si sawa katika msamiati. Watu wa Mungu wanaanza na Adamu na Hawa katika Bustani ya Edeni. Mungu aliwaumba kwa mfano wake, ambayo ina maana kwamba kwa sehemu wameumbwa katika ushirika na muumba wao, Mwanzo 1:27. Kwa hivyo, Mungu alimuumba mwanadamu kwa mfano wake mwenyewe.

Kwa mfano wa Mungu, alimuumba. Mwanamume na mwanamke, aliwaumba. Wanajua sauti yake akitembea bustanini, Mwanzo 3:8. Hata baada ya kumwasi Mungu, hakuwaacha bali anaahidi kumtuma Mkombozi, Mhubiri maarufu wa Mwanzo 3:15. Nitaweka uadui, Bwana asema, akimlaani Ibilisi, kati yako, Ibilisi, na mwanamke, Hawa, na kati ya uzao wako na uzao wake, yeye, Ibilisi, atamponda mwanamke, atamponda kichwa chako, nawe utamponda kisigino.

Uzao wa mwanamke utamponda kichwa cha ibilisi. Ibilisi atamponda kisigino cha uzao wa mwanamke. Sio wazi kabisa kutoka kwa mtazamo wa Mwanzo, lakini kwa mtazamo wa nyuma wa 20-20, yule mwovu anamtia moyo Yuda kumsaliti Mwana wa Mungu na ambaye alisulubiwa; yaani, kisigino chake kimepondwa.

Unasema kusulubiwa? Je, hii ni kuchubuliwa kwa kisigino? Naam, ni kwa sababu ni tendo kubwa la Mungu kuokoa ulimwengu, na linafuatiwa na ufufuo wa Kristo, lakini kifo cha Kristo, kwa kushangaza, ni kuchubuliwa kwa kichwa cha shetani. Ni Mungu, kupitia Mwana na Roho, akimshinda yule mwovu. Kanisa na hadithi ya kibiblia.

Baadaye, Mungu anamwita Ibrahimu kutoka katika familia ya waabudu sanamu; sura ya mwisho ya Yoshua inatuambia kwamba Yoshua 24 anaingia katika agano naye, makubaliano mazito, akiahidi kuwa Mungu kwake na kwa wazao wake baada yake. Mwanzo 17:7 ni nzuri sana. Mungu anamwahidi Ibrahimu, Nitathibitisha agano langu

kati yangu na wewe na uzao wako baada yako katika vizazi vyao vyote, kuwa agano la milele, niwe Mungu kwako na kwa uzao wako baada yako.

Ahadi ya ajabu sana, sehemu ya agano ambalo Mungu anafanya na Ibrahimu. Agano ni uhusiano, lakini ni uhusiano rasmi kati ya Mungu na watu wake, ambao mara nyingi hutwiwa muhuri kwa damu, damu ya dhabihu. Mungu anaahidi kumpa Ibrahimu nchi, pamoja na kumfanya kuwa taifa kubwa, na kupitia yeye kuwabariki watu wote.

Mwanzo 12:3. Nitawabariki hao, nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa, 12:2, nami nitakubariki na kulikuza jina lako ili uwe baraka. Mungu anazungumza na Abramam ambaye alikuja kuwa, ambaye alikuja kuwa Ibrahimu.

Nitawabariki wale wanaokubariki, na yeyote anayekudharau nitamlaani, na katika wewe, familia zote za dunia zitabarikiwa. Katika sura ya 22, pamoja na sadaka ya Isaka, inasema watu wote wa dunia watabarikiwa. Familia zote, watu wote.

Ibrahimu hakuweza kufikiria jinsi hilo lingetokea kwa kuwa yeye na Sara hawakuwa na watoto na hawakuweza kupata watoto, lakini mambo yote yanawezekana kwa Mungu. Kutoka kwa Ibrahimu kuna Isaka na Yakobo, ambao jina lao Mungu alilibadilisha na kuwa Israeli, na ambao Mungu analeta makabila 12 ya watu wake. Sehemu iliyobaki ya Agano la Kale inahusu jinsi Mungu anavyoshughulika na makabila haya 12 ya Israeli.

Kupitia mapigo makubwa na kutoka kwa ghafla, Mungu anawaita Israeli kutoka utumwani Misri ili wawe watu wake. Anawapa Amri Kumi, anawadai kama watu wake, na anawapa nchi ya ahadi, ambayo wanaimiliki baada ya kuwashinda Wakanaan. Muhtasari ni rahisi sana, lakini ni rahisi, na unatimiza kusudi lake kama muhtasari.

Baadaye, Mungu anawapa Daudi kuwa mfalme huko Yerusalemu. Mungu anaahidi kuwafanya wazao wa Daudi kuwa nasaba na kuanzisha kiti cha enzi cha mmoja wao milele. 2 Samweli 7:14 hadi 16.

Kwa rehema, Mungu huwatumana manabii wengi kuwaonya watu wake wa Agano la Kale kuhusu hukumu itakayokuja ikiwa hawatatubu dhambi zao na kumgeukia Bwana. Hata hivyo, wanamwasi mara kwa mara yeye na manabii wake kwa kujibu, na wanashiriki katika ibada ya sanamu ya wazi na ya kuchukiza. Kwa kujibu, Mungu anatuma ufalme wa kaskazini wa makabila 10 utumwani Ashuru mnamo 722 KK, na ufalme wa kusini haujifunzi kutokana na hilo bali unaendelea katika ibada ya sanamu, hata wazao wa Daudi kwenye kiti cha enzi, wakileta sanamu kwenye hekalu la Mungu, na kadhalika.

Ni chukizo tu machoni pa Mungu, na anafuata laana zake, na ufalme wa kusini wa makabila mawili, Yuda na Benyamini, unaenda utumwani Babeli mwaka wa 586 KK.

Kupitia manabii, Mungu pia anaahidi kutuma mkombozi, kwa mfano, Isaya 9:6 na 7. Kwa maana kwetu sisi mtoto amezaliwa, tumepewa mtoto mwanamume, na uweza wa kifalme utakuwa begani mwake; naye ataitwa jina lake, Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mfalme wa Amani.

Hakutakuwa na mwisho wa kuongezeka kwa utawala wake na amani . Katika kiti cha enzi cha Daudi na juu ya ufalme wake, kuuthibitisha na kuutegemeza kwa haki na kwa haki, tangu sasa na hata milele. Wivu wa Bwana wa majeshi utatenda haya.

Sitasoma Isaya 53, lakini nitaionja kidogo tu. Mungu anaahidi kumtuma mtumishi wake anayeteseka, Isaya 53:5. Alichomwa kwa makosa yetu. Alichubuliwa kwa maovu yetu. Juu yake kulikuwa na adhabu iliyotuletea amani, na kwa majeraha yake, sisi tumepona.

Sisi sote, kama kondoo, tumepotea; kila mmoja wetu amegeukia njia yake mwenyewe, na Bwana ameweka juu yake uovu wetu sote. Mungu anaahidi kuwarudisha watu wake katika nchi yao kutoka utumwani Babeli baada ya miaka 70. Yeremia 25 ni mojawapo ya sehemu mbili ambazo tunaambiwa hivyo katika unabii huu wa ajabu, lakini kwa njia nyingi wa kusikitisha.

Yeremia 25:11 na 12. Nchi hii yote itakuwa ukiwa na ukiwa, Mungu anasema kupitia nabii wake, na mataifa haya yatamtumikia mfalme wa Babeli kwa miaka 70. Kisha, baada ya miaka 70 kukamilika, nitamhukumu mfalme wa Babeli na taifa hilo kwa ajili ya nchi ya Wakaldayo kwa ajili ya uovu wao, asema Bwana, na kuifanya nchi kuwa ukiwa wa milele.

Mungu anawarejesha watu ili kutimiza unabii huo chini ya Ezra na Nehemia. Watu walijenga upya kuta za Yerusalemu na kujenga hekalu la pili, lakini Agano la Kale linaishia na watu wa Mungu wakiendelea kumwacha. Kitabu cha Malaki kinafundisha katika suala hilo.

Baada ya miaka 400, Mungu alimtuma mwanawe kama Masihi aliyeahidiwa, mtumishi anayeteseka, mfalme wa Israeli, mwana wa Adamu, mfalme wa ukoo wa Daudi na mwokozi wa ulimwengu. Yesu anaeleza kusudi la kuja kwake, akinukuu kwamba Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa bali kutumika na kutoa uhai wake kuwa fidia kwa ajili ya wengi. Msemo maarufu wa fidia wa Marko 10:45 ni mojawapo ya sehemu mbili katika injili ya Marko ambapo kazi ya upatanisho wa Kristo inaelezwa.

Sehemu nyingine ni katika neno, katika kuanzishwa kwa karamu ya Bwana katika sura ya 14 ya injili ya Marko. Yesu anachagua wanafunzi, anakaa nao muda, anawafundisha kuhusu ufalme wa Mungu, anafukuza pepo, anafanya miujiza, na zaidi ya mara moja anatabiri kifo chake na ufufuo wake. Baada ya kufufuka,

anawaelekeza wanafunzi wake kupeleka injili kwa mataifa yote ili kutimiza ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu ya kuwabariki watu wote.

Siku ya Pentekoste, Yesu na Baba wanamtuma Roho aliyeunda kanisa kama watu wa Mungu wa Agano Jipya. Roho huwapa wanafunzi nguvu za kueneza injili kwa ulimwengu. Paulo na Petro mara nyingi huelezea makanisa kwa maneno ya Agano la Kale.

Wagalatia 6:16 , Paulo analiita kanisa Israeli wa Mungu. Wafilipi 3:3, sisi ndio tohara ya kweli, Paulo anasema, tunaomtukuza Kristo na kumwabudu katika roho wala hatuutumainii mwili. Ufafanuzi mbaya.

1 Petro 2:9 na 10 zina orodha ya maandiko ya Agano la Kale kutoka Kutoka 19 na sehemu zingine ambazo zinatumiwa moja kwa moja kwa watu wa Mungu wa Agano Jipya. Kuna mwendelezo kati ya watu wa Mungu wa Agano la Kale na Agano Jipya. 1 Petro 2:9 na 10.

Lakini ninyi, tofauti na wale wanaojikwaa juu ya jiwe la kujikwaa ambalo ni Yesu, ninyi ni mzao mteule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa milki ya Mungu, mpate kuzitangaza fadhili zake yeye aliyewaita mtoke gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu. Hapo mwanzo mlikuwa si taifa, mkimnukuu Hosea, lakini sasa ninyi ni watu wa Mungu. Hapo mwanzo mlikuwa hamkupokea rehema, bali sasa mmepokea rehema.

Kuna mwendelezo na kutoendelea kati ya Israeli ya Agano la Kale na kanisa. Kwa upande mmoja, kanisa, kama watu wa Mungu, ni Israeli wa kiroho, linaloundwa na Wayahudi na Mataifa wanaoamini. Kwa upande mwingine, Paulo anafundisha kwamba nukuu hiyo kwa kuwa karama na wito wa neema wa Mungu haviwezi kubadilishwa.

Warumi 11:29. Mstari wa 28 wa Warumi 11 unaelezea hali isiyo ya kawaida ya Israeli ya karne ya kwanza na Israeli inayoendelea hadi kurudi kwa Kristo. Kuhusu injili, wao ni adui zenu, kwa ajili ya Mataifa.

Lakini kuhusu kuchaguliwa, wao ni wapenzi kwa ajili ya baba zao, kwa maana karama na wito wa Mungu havibadiliki. Kwa maana kama vile ninyi mlivyokuwa msimtii Mungu hapo awali, lakini sasa mmepokea rehema kwa sababu ya kuasi kwao, Mungu amewaita Mataifa kwa sababu Wayahudi waliikataa Injili. Vivyo hivyo, wao nao sasa wamekuwa waasi, ili kwa rehema mliyopewa ninyi Mataifa, Wayahudi nao wapokee rehema sasa.

Huruma kwa Mungu imewaweka wote katika uasi ili awahurumie wote. Hii ndiyo sababu ya mlipuko wake. Loo, kina cha utajiri na hekima na maarifa ya Mungu.

Hukumu zake hazichunguziki vipi na njia zake hazichunguziki vipi? Kwani ni nani aliyeijua akili ya Bwana au ni nani amekuwa mshauri wake au aliyempa zawadi ili apate kulipwa? Hakuna mtu, hakuna mtu, hakuna mtu, hakuna mtu, hakuna mtu kwani vitu vyote vinatoka kwake na kupitia kwake na kwake. Jumla ya mambo ni hii: Utukufu uwe kwake milele. Amina.

Kuna mwendelezo kati ya makundi ya zamani na mapya ya watu wa Mungu. Bado kuna wakati ujao kwa Israeli wa kikabila, wazao wa damu wa Ibrahimu na Sara.

Mungu anawaleta na bado atawaleta Wayahudi wengi kwenye wokovu kupitia injili tofauti, njia tofauti ya wokovu. Hakuna kitu kama hicho, lakini analeta mzeituni wa asili na matawi, na anawapandikiza tena kwenye mzeituni wao wenyewe. Baada ya kupandikiza matawi ya mzeituni mwitu, Mataifa, kwa jinsi takwimu inavyoonyesha na watetezi wa maendeleo wanakubaliana, wanaonyesha umoja mkuu wa watu wa Mungu katika maagano yote mawili.

Wakristo hawakubaliani kuhusu kama kuna mustakabali wa taifa la Israeli, lakini Wakristo hawapaswi kupinga kuhusu ukweli kwamba kuna mustakabali wa taifa la Israeli. Uh, kama tutakavyoona baadaye tutakapojadili ishara za yaliyo tayari na ambayo bado hayajatokea, ningesema, uh, kila kipengele kikuu cha mambo ya mwisho kimetimizwa kwa sehemu, nasi tutatimizwa kwa njia kubwa zaidi. Kwa hivyo, kati ya kuja kwa Kristo, Wayahudi wengi wanakuja kwa Kristo na watakuja kwa Kristo, lakini basi inaonekana kama mavuno makubwa ya waumini Wayahudi katika Kristo kuelekea wakati wa kuja kwa pili kwa Yesu.

Tayari, Wayahudi walikuwa wameokolewa katikati ya kuja, bado hawajapata mavuno makubwa ya mwisho ili Paulo aweze kusema, na kwa njia hii, Israeli wote wataokolewa. Kila Mwisraeli, bila shaka sivyo, lakini mavuno makubwa kuelekea mwisho wa wakati. Mungu anapotuunganisha na Kristo katika wokovu, pia anatuunganisha na kila mtu mwingine aliyejiunga na Kristo.

Agano Jipya linaelezea kanisa katika muungano na Kristo kwa njia nyingi. Muungano na Kristo ni kanuni ya kibinafsi ya soteriolojia. Nilipomwamini Yesu nikiwa na umri wa miaka 21 , niliunganishwa naye kwa neema ya Mungu na roho ya Mungu.

Lakini mara moja, ingawa sikugundua, ingawa tayari nilikuwa nimependwa na kutaniko la Mungu la watu wa Mungu, niliingizwa katika ushirika na wengine ambao walikuwa wameunganishwa na Kristo, nasi tulikuwa viungo vya mwili wake. Tulikuwa ndugu na dada katika Kristo na kadhalika. Agano Jipya linaonyesha kanisa katika muungano na Kristo kwa njia nyingi.

Yeye ndiye mzabibu, na kanisa ni matawi, Yohana 15. Yeye ndiye bwana harusi, na kanisa ni bibi harusi wake, 1 Wakorintho 6:15 hadi 17, Waefeso 5:22 hadi 32. Kwa kuwa utaangalia picha hizi kwa muda mfupi, sitasoma vifungu sasa bali baadaye.

Muhtasari kama sehemu ya mchoro wetu wa kibiblia-theolojia. Yeye ndiye kichwa, na kanisa ni mwili wake, Waefeso 5:23, 29 hadi 30, Wakolosai 1:18. Kanisa hukaa ndani ya baba na mwana, Yohana 17:20 na 21, 1 Yohana 4:16.

Kanisa ni hekalu hai. Samahani. Kanisa ni hekalu hai.

1 Wakorintho 3:16 , 17, Waefeso 2:19 hadi 22, 1 Petro 2:6 hadi 8. Kanisa liko ndani ya Kristo, ambalo si mara zote, lakini mara nyingi huashiria muungano na Kristo. 1 Wakorintho 1:30, 2 Wakorintho 5:21. Kanisa linashiriki katika hadithi ya Yesu.

Tulikuwa, tulikufa pamoja naye. Tumezikwa pamoja naye. Tumefufuliwa pamoja naye.

Tulipanda pamoja naye. Tuliketi pamoja na Mungu. Na hata kuna maana ambayo maandiko yanafundisha katika Warumi 8 na Wakolosai 3 karibu na mstari wa tatu, labda kwamba kuna maana kwamba tunakuja tena pamoja naye.

Tumeunganishwa naye kiroho sana kiasi kwamba utambulisho wetu wa kweli utaonekana tu atakapoonekana, na kisha tutaonekana naye, Wakolosai 3 mapema. Kanisa linashiriki katika hadithi ya Yesu, Warumi 6 hadi 8, Wakolosai 2:20, na Wakolosai 3:1 hadi 4. Yuda anafurahi kwamba kanisa linajumuisha, kunukuu, wale walioitwa, kupendwa na Mungu, Baba, na kuwekwa kwa ajili ya Yesu Kristo. Wakati mwingine mimi hutumia tafsiri tofauti.

Anafurahi kwamba, sawa, ni nani aliyewachukua Yuda na Adamu? Loo, kuna Yuda. Kanisa ni wale walioitwa, wapendwa na Mungu, Baba, na kutunzwa kwa ajili ya Yesu Kristo. Kama watu wa Mungu, sisi ni wake.

Na cha kushangaza, yeye ni wetu. Hiyo ndiyo maana ya agano. Mungu hujiapiza kwa watu wake.

Hili litatimizwa kikamilifu tu katika mbingu mpya na dunia mpya, bado. Baada ya Mungu kutufufua kutoka kwa wafu, kututukuza, na kukaa kati yetu, kwa nje na waziwazi, Ufunuo 21:1 hadi 4. Hiyo ndiyo hadithi yetu ya kibiblia. Vifungu muhimu.

Mwanzo 12:1 hadi 3. Kutoka 19:4 hadi 6. Mathayo 5 hadi 7, Mahubiri ya Mlimani. Mathayo 16:16 hadi 19. Nitalijenga kanisa langu, Yesu alisema.

Matendo 2:37 hadi 47. 1 Wakorintho 12:14 hadi 31. Waefeso 2:11 hadi 22.

Kanisa katika vifungu vilivyochaguliwa utangulizi. Katika vifungu vifuatavyo, vyema, vizuri. Katika vifungu vifuatavyo, kwa neema ya Mungu, Ibrahimu anamjua, na

Mungu anamwahidi nchi, ambayo hatimaye ina maana ya dunia mpya ambayo watu wote wa Mungu waliokombolewa na kufufuliwa wataishi milele.

Kama anavyoahidi, Mungu huwapa Ibrahimu na Sara mtoto wa kiume ambaye ni baba wa Yakobo, ambaye jina lake Mungu hubadilika na kuwa Israeli, na ambaye kutoka kwake taifa lililoahidiwa hutoka. Mungu anaahidi kuwabariki watu wote kupitia Ibrahimu. Ahadi hii hatimaye inatimizwa katika Kristo, kwani Ibrahimu ndiye baba wa waumini wote, bila kujali kabila, na waumini wote ni wanawe.

Baada ya kumkomboa Yakobo, wazao wa Israeli kutoka Misri, Mungu anakutana na Musa kwenye Mlima Sinai na kumwambia awakumbushe Israeli kuhusu ukombozi wa Mungu kwao na agano lake nao. Mungu anaahidi kuwafanya watu wake mwenyewe wanaomwabudu na kumtumikia miongoni mwa mataifa na kuwafanya kuwa taifa la kimungu. Mungu yuko kwenye utume, na anapanga kuwafikia mataifa kupitia watu wake wa agano.

Ninafupisha maudhui ya vifungu maalum kwa ufupi kabla ya kuviangalia kwa undani zaidi. Katika Mahubiri ya Mlimani, Yesu anaeleza maono yake kwa ajili ya jumuiya yake mpya ya ufalme. Katika Heri, Yesu anahusisha ufalme wa Mungu na umaskini wa kiroho, maombolezo, upole, njaa ya utauwa, rehema, amani, na mateso.

Yesu anasema kwamba kwa wale wanaokumbatia mambo kama hayo, ufalme wa mbinguni upo sasa, na baraka kubwa zaidi zitakuja katika utimilifu ujao. Wanafunzi wake hawapaswi kujiondoa kutoka kwa ulimwengu au kuchafuliwa nao bali wanapaswa kufuata utume wa maisha matakatifu na ushuhuda wa injili. Baada ya Petro kukiri kwamba Yesu ndiye Masihi na mwana wa Mungu, Yesu anatangaza kwamba Petro atakuwa kiongozi muhimu katika kujenga kanisa la Yesu.

Yesu ndiye Bwana na Masihi anayejenga jumuiya yake ya kimasihini, ambayo ataifanya ishinde maadui zake, ikiwa ni pamoja na kifo. Kwa kuhubiri injili, wanafunzi watawaalika waumini katika ufalme wa Mungu. Petro anapohubiri Kristo aliyesulubiwa na kufufuka siku ya Pentekoste, watu 3,000 wanaamini na kubatizwa.

Luka anaelezea kwamba kanisa la kwanza lilijitolea kwa mafundisho ya mitume, ushirika, Meza ya Bwana, na maombi. Kanisa lina sifa ya furaha, sifa, sifa nzuri, na ukuaji. Katika wokovu, roho huwaunganisha waumini wote kwa Kristo, na kutufanya kuwa sehemu ya mwili wake ili tuwe wake na sisi kwa sisi.

Mungu aliumba kanisa liwe na umoja na anawapa waumini haki ya kushiriki mateso na furaha ya kila mmoja. Paulo anaagiza zawadi kulingana na umuhimu na anaonyesha kitu bora kuliko zawadi: upendo. Mungu alimtuma mwanawe ambaye kifo chake na ufufuo wake vilileta amani kati ya Mungu nasi.

Kazi yake ya upatanisho inawaunganisha waumini, Wayahudi waaminio na Mataifa, katika ubinadamu mmoja mpya, na kwa pamoja, wanaingia katika uhusiano na Utatu. Mwanzo 12, moja hadi tatu. Historia ya ukombozi, hii ni nukuu, kama ile ya uumbaji, huanza na Mungu akizungumza.

Derek Kidner anasema jambo lile lile katika ufafanuzi wake wa Mwanzo katika mfululizo wa ufafanuzi wa Agano la Kale la Tyndale. Historia ya ukombozi, kama ile ya uumbaji, huanza na Mungu akizungumza. Mwanzo 1 inasema Mungu anazungumza na uumbaji, na hapa anamwita Abram, baba aliyetukuka, ambaye jina lake baadaye Mungu hubadilisha kuwa Ibrahim, baba wa umati, Mwanzo 17:5. Mungu anamwamuru aondoke nyumbani kwake Uru wa Wakaldayo, wa Wakaldayo, na kwenda nchi ambayo Mungu atamwonyesha, 12:1. Tofauti na baba yake, Tera, ambaye aliabudu sanamu, Yoshua 24 :2, Ibrahim anamjua Mungu wa kweli kwa sababu ya mpango wake wa neema.

Katika mipango ya Mungu, Ibrahim atakuwa baba wa watu wa Mungu. Pamoja na amri moja ya Mungu kwa Ibrahim, Mungu anamtolea ahadi za ajabu. Wazo la baraka linaenea katika ahadi hizo, likitokea mara tano.

Ahadi hizi ni za msingi kwa shughuli zote za Mungu na watu wake. Mungu anaahidi 1, kumpa Abram nchi, 2, kuleta taifa kubwa kutoka kwake, 3, kumbariki na kulifanya jina lake liwe kuu, 4, kumlinda, na 5, kuwabariki, kunukuu, watu wote duniani, kunukuu kwa karibu, kupitia yeye, Mwanzo 12:1 hadi 3. Ahadi hizi tano za msingi zinastahili umakini wetu. Kwanza, Mungu anaahidi Ibrahim nchi.

Hii ndiyo nchi ya ahadi ambayo Israeli hatimaye itaingia baada ya miaka 40 ya kutangatanga jangwani. Chini ya Yoshua, Israeli inawafukuza Wakanaani, karibu wote, na kuimiliki nchi hiyo, nasi tutaishi katika nchi mpya, Warumi 4:13, ambayo watu wote wa Mungu waliofufuliwa wataishi milele. Unasema, Warumi 4:13, dunia mpya? Loo, ndiyo.

Naam. Kuhusu baba Ibrahim, baba wa waaminifu, tunasoma, ahadi kwa Ibrahim na uzao wake kwamba angekuwa mrithi wa ulimwengu haikutoka kwa sheria, bali kwa njia ya haki ya imani. Ahadi ni kwamba atakuwa mrithi wa ulimwengu, wa nchi, inakuwa, katika Agano Jipya, wa ulimwengu.

Tutaishi katika dunia mpya, Warumi 4:13, ambapo watu wote wa Mungu waliofufuliwa wataishi milele, Waebrania 11:10, watu wa Mungu wa Agano la Kale na Jipya. Pili, Mungu anaahidi kuleta taifa kubwa kutoka kwa Ibrahim. Hili halikuwezekana kibinadamu kwa sababu Sara alikuwa tasa, Mwanzo 11:30. Bruce Waltke anasema, nukuu, kupitia wanandoa hawa wasio na watoto, Mungu ataleta uwepo wa ubinadamu mpya ambao haujazaliwa kwa mapenzi ya mume, bali kwa mapenzi ya Mungu, nukuu ya karibu.

Waltke, ufafanuzi wa Mwanzo, ukurasa wa 201, bila shaka, akimaanisha Yohana 1, karibu na mstari wa 12. Pili, Mungu anaahidi kuleta taifa kubwa kutoka kwa Ibrahimu, ambalo nimetoka kusema. Mungu anampa Ibrahimu na Sara Isaka, ambao baba yao Yakobo ndiye aliyewaleta, ambao jina lao Mungu hubadilisha kuwa Israeli, na ambao Mungu analeta taifa lililoahidiwa kutoka kwao.

Hatimaye, Kristo anatoka Israeli, na yeye ndiye kichwa cha ubinadamu mpya unaojumuisha Wayahudi na Mataifa wanaoamini, na ana mizizi katika ahadi ya Mungu kwa Ibrahimu, Wagalatia 3:7-9. Tatu, tofauti na wale wanaojenga Mnara wa Babeli, wanaotafuta kujipatia jina, Mwanzo 11:4, hiyo ni nukuu, Mungu anamwahidi Ibrahimu jina kuu. Hapo ndipo ukuu unatoka. Ni zawadi kutoka kwa Mungu.

Hatuitafuti. Hili ni jambo la ajabu, kwani maandiko yanataja ukuu kwa jina la Mungu pekee, isipokuwa mbili katika Biblia nzima. Mmoja ni Daudi, nitakufanyia jina kuu, 2 Samweli 7 :9. Mwingine ni Baba Ibrahimu.

Ajabu sana. Loo, Mungu wangu. Nne, Mungu anaahidi kumlinda Ibrahimu.

Mungu atawabariki watu wake wanaombariki Ibrahimu na kumlaani yeyote anayemtendea kwa dharau. Hiyo ni sera nzuri ya bima. Tano, Mungu anaahidi kuwabariki, nukuu, watu wote wa dunia kupitia Ibrahimu, Mwanzo 12:3. Gordon Wenham anaonyesha kwamba kuna ongezeko katika baraka za Mungu.

Kwanza, ni Ibrahimu pekee ndiye anayebarikiwa. Kisha, atakuwa baraka, atakuwa baraka. Kisha, wale wanaombariki wanabarikiwa.

Hatimaye, familia zote zinabarikiwa kupitia yeye, kupitia ahadi ya awali ya Mungu kwa Ibrahimu, ingawa ahadi ya awali ya Mungu kwa Ibrahimu ni, ndani yako, familia zote za dunia zitabarikiwa, Mwanzo 12:3. Baadaye, tunasoma kwamba mataifa yote ya dunia yatabarikiwa, Mwanzo 18:18, 22:18, 26:4. Ninasikika kama jamaa wa Bahati Nasibu ya Missouri. Nitafanya tena. Familia zote zinakuwa mataifa yote.

Zote mbili ni kweli katika Mwanzo 18.:8, 22:18, na 26:4. Ahadi hii inatimizwa hatimaye katika Kristo, kwani Ibrahimu, kama ilivyonukuliwa, ndiye baba wa wote waaminio, Wayahudi na Mataifa, Warumi 4:11 na 12. Yeye ni baba yetu machoni pa Mungu, 4:17. Kwa hivyo, waumini katika Kristo ni wana wa Ibrahimu, watoto wa Ibrahimu, Wagalatia 3:7, kwa kweli wana, na uzao wa Ibrahimu warithi kulingana na ahadi, hiyo ni nukuu, Mwanzo, Wagalatia 3:29. Kwa ufupi, Mungu aliahidi Ibrahimu, nukuu, Nitakufanya taifa kubwa, Nitakubariki, Nitalikuza jina lako, na Mungu atamwagiza, awe baraka kwa mataifa. Nitakubariki ili uwe baraka kwa mataifa.

Ibrahimu amechaguliwa kwa ajili ya utume, kama Dkt. Wright alivyoonyesha Christopher Wright ameonyesha katika kitabu chake kizuri, Utume wa Mungu. Kutoka 19:4 hadi 6, kifungu chetu cha pili teule. Miezi mitatu baada ya kuondoka

Misri, Waisraeli wanakuja kwenye Mlima Sinai katika kutimiza ahadi ya Mungu kwa Musa, Kutoka 3:12. Anapanda kukutana na Mungu, ambaye huzungumza naye na kumwambia la kuwaambia watu, kama ilivyo katika Kutoka 19:1 hadi 3. Mungu alimwambia Musa awakumbushe watu kile ambacho Mungu alikuwa amewafanyia Wamisri.

Aliwashinda miungu ya Misri na Farao, mmoja wa miungu yao, katika Mapigo Kumi na kuwaangamiza jeshi la Farao baharini. Mungu anasema, nukuu, Nilikubeba juu ya mabawa ya tai, Kutoka 19:4. Mfano wa kuruka kwa tai unaangazia ukombozi wa Mungu kwa watu wake katika Kutoka. Utunzaji wa tai kwa watoto wao unaangazia ulinzi na utunzaji mwingi wa Mungu.

Kwa upendo, amewakomboa kwa nguvu kutoka miaka 430 ya utumwa huko Misri. Bwana anaposema, niliwaleta kwangu, Kutoka 19 :4, anazungumzia kuingia katika agano na Waisraeli. Agano ni uhusiano rasmi kati ya Mungu aliye hai na watu wake.

Nataka kutambua msaada mkubwa kutoka kwa Douglas K. Stewart, Exodus, New American Commentary. Ni ya kipekee. Inanionyesha jinsi nisivyojua kuhusu Agano la Kale, lakini naweza kuwategemea watu wanaojua.

Hapa, agano la Mungu linaelezwa katika maneno, Nitakuwa Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu, Mambo ya Walawi 26:12, Yeremia 7:23. Hapo awali, Mungu aliwaambia yeye ni nani. Sasa anawaambia wao ni nani.

Anaweka masharti ya uhusiano wao. Anawaagiza watu wamtii na kuwa waaminifu kwa agano lao naye, Kutoka 19:5. Kwa malipo, Mungu anatoa ahadi tatu kubwa kwa Waisraeli. Kwanza, ingawa yeye ndiye muumba wa dunia nzima, atawafanya wawe peke yao, nukuu, mali yake mwenyewe, mstari wa 5. Ingawa mataifa yote ni ya Mungu, Waisraeli pekee ndio watakuwa watu wake mwenyewe.

Philip Ryken, *Kutoka, Kuokolewa kwa Utukufu wa Mungu*, katika mfululizo wa Kuhubiri Neno wa Crossway, anabainisha neno linalotumika kwa ajili ya mali iliyohifadhiwa linaashiria mali ya mfalme. Anaelezea kwamba kwa sababu ya neema ya Mungu, Israeli ilikuwa mali ya kifalme ya Mungu, mali yake iliyothaminiwa zaidi. Bila shaka, mfalme anamiliki kila kitu kwa maana moja, lakini mali zake zilizoathaminiwa sana zinaonyeshwa na neno linalotumiwa kwa Israeli kama mali iliyothaminiwa, mali iliyothaminiwa ya Mfalme mkuu yenye herufi kubwa K. Pili, Waisraeli watakuwa ufalme wa makuhani.

Hili linalenga ndani na nje ya Israeli. Ndani ya taifa, kila Mwisraeli anapaswa kumwabudu na kumtumikia Mungu. Nje ya Israeli, Waisraeli wanapaswa kujitolea kwa huduma ya Mungu miongoni mwa mataifa kama makuhani.

Watu wa Mungu hawapaswi kuwa watu wanaojitenga na ulimwengu wote. Badala yake, makuhani wanaposimama kati ya Mungu na watu, Waisraeli wanapaswa kumwakilisha kwa mataifa. Israeli watafanyaje hivi? Paul House anajibu, nukuu, huduma hii ya ukuhani ilijumuisha kufundisha neno la Mungu kwa usahihi.

Hosea 4:1 hadi 14. Malaki 2:7 hadi 9. Huduma hii ya kikuhanu ilijumuisha kuwaombea wengine. Yereemia 15:1 hadi 2. Huduma ya kikuhanu ya Israeli ilijumuisha kuwasaidia watu kumwabudu Mungu kwa kutoa dhabihu ipasavyo.

Tazama Malaki 1:6 hadi 14. Tatu, Israeli itakuwa taifa takatifu la Mungu. Kutoka 19:6. Kama inavyowafaa watu walio katika ushirika na Mungu mtakatifu wa agano.

Waisraeli , kama lilivyoainishwa katika Kutoka 21:2-17, linahusisha maisha yote, ikiwa ni pamoja na kushughulika na Mungu, majirani, na mataifa mengine. Kama Waisraeli wangeishi kwa kuzingatia ahadi hizi tatu, wangesaidia kumpa Ibrahimu baraka za Mungu. Watu wote duniani watabarikiwa kupitia wewe.

Mwanzo 12:3. Petro anaonyesha mwendelezo kati ya watu wa Mungu katika Agano la Kale na Jipya anapotumia maneno ya Musa kutoka Kutoka 19:4 kwa kanisa. Ninyi ni mzao mteule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa milki yake mwenyewe. 1 Petro 2:9. Petro anaongeza, nukuu, ili mpate kuzitangaza sifa zake yeye aliyewaita mtoke gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu.

Funga nukuu. Kuishi kwa kudhihirisha utambulisho wetu kama watu wa Mungu ni muhimu. Kunamletea Mungu utukufu na ni muhimu kwa utume wa Mungu.

Kwa kifupi, Mungu anaelezea chaguo lake la Israeli. Kuna watu wa agano, mali yake ya thamani, ufalme wake wa makuhani, taifa lake takatifu. Upekee wake unashangaza.

Upekee, huo ni udanganyifu wa Freudian. Kuna watu wa kipekee ambao wako sawa, na upekee huo unashangaza. Kati ya mataifa yote, wewe ni wangu, Mungu anasema.

La kushangaza zaidi ni kwamba upekee wa Mungu ndio msingi wa ulimwengu wote. Kutoka katika mataifa yote, ninyi ni wangu, na dunia yote ni yangu. Kwa hivyo, mtakuwa kwangu ufalme wa makuhani na taifa takatifu.

Mungu yuko kwenye utume, na anapanga kuyafikia mataifa kupitia watu wake wa agano. Watamshuhudia katika njia zake kupitia utofauti wao kama taifa lake takatifu. Na watamshuhudia kupitia tangazo lao kama ufalme wa makuhani, nukuu, kuleta maarifa ya Mungu kwa mataifa na kuleta mataifa kwenye njia ya upatanisho na Mungu. Christopher Wright, *Utume wa Mungu* .

Kwa kusikitisha, bila shaka, kadri hadithi ya Agano la Kale inavyoendelea, kwa kiasi

kikubwa wanashindwa katika utume huo. Katika hotuba yetu inayofuata, tutaendelea kutazama vifungu hivi maalum sana kuhusu watu wa Mungu wakati ujao katika Agano Jipya.

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Mafundisho ya Kanisa na Mambo ya Mwisho. Hii ni kipindi cha 1, Hadithi ya Biblia na Vifungu Muhimu.